

Гайбура Юлія

к.е.н., доцент

Подільський державний аграрно–технічний університет
м. Кам'янець–Подільський

ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ

В сучасних умовах господарювання особлива увага приділяється аналізу фінансових результатів, які є одним з найважливіших складових діяльності підприємств. На сьогодні проблеми формування фінансових результатів набувають актуальності і це обумовлює необхідність поглибленого вивчення зарубіжного та вітчизняного досвіду, пошуку напрямів посилення контролю за повнотою отримання доходів, економією витрат та формуванням прибутку (збитку). Адже, провідна роль фінансових результатів полягає в тому, що вони забезпечують зміцнення бюджету держави, сприяють інвестиційній привабливості, діловій активності підприємств у виробничій і фінансовій сферах.

В умовах розвитку ринкових відносин ефективність фінансово–господарської діяльності підприємства залежить від фінансового планування, при цьому, безпосередня роль приділяється прогнозуванню фінансових результатів підприємства. Досвід розвинених країн свідчить про те, що прогнозування прибутку як абсолютного кінцевого показника діяльності підприємства дає можливість уникати значних прорахунків та пов'язаних з ними втрат. З метою нейтралізації ризику неприбутковості та покращення фінансової діяльності, прибуток підприємства потребує постійного аналізу та прогнозування. Тому досить важливим є питання щодо визначення і застосування прогнозної моделі на рівні підприємства.

За відсутності прогнозних даних підприємство схильне до невірних маневрів, що може призвести до втрати позицій на ринку, нестійкого фінансового стану або навіть до банкрутства. Планування і прогнозування є одними з найважливіших елементів в управлінні фінансовим механізмом підприємства. Планування і прогнозування дозволяють визначити обґрунтованість фінансових показників, проведених фінансових операцій та доцільність багатьох господарських рішень. Фінансове прогнозування передуює плануванню і визначає безліч потенційних напрямків розвитку економічної ситуації. Необхідність фінансового прогнозування знаходить своє відображення у визначенні фінансового аналізу, оскільки він являє собою процес, що ґрунтується на вивченні даних про фінансовий стан підприємства, результатів його діяльності в минулому з метою оцінювання майбутніх умов і результатів діяльності.

Отримання інформації про майбутнє, передбачення можливих або бажаних змін фінансових результатів сучасних підприємств є необхідним елементом формування їх ринкової стратегії.

Прогнозування фінансових результатів діяльності підприємства є основним показником успішної економічної діяльності, тому аналіз фінансових результатів підприємства є базою прийняття рішень щодо розвитку і вдосконалення функціонування підприємства. Проведення аналізу та прогнозування фінансових результатів діяльності

підприємства також важливо для економічних партнерів, які співпрацюють з даним суб'єктом господарювання. Очевидно, що підвищення якості аналізу фінансових результатів підприємства є найважливішим завданням фінансових служб фірми, умовою успішності її внутрішніх і зовнішніх взаємодій.

Прогнозування виступає основою розробки довготермінових та середньотермінових прогнозів щодо економіки підприємства в цілому та його окремих структурних підрозділів.

Необхідність прогнозування прибутку обумовлена тим, що через часті зміни в економіці без прогнозу показників фінансових результатів підприємство не зможе планувати розвиток матеріально-технічної бази, свої витратні статті, віддача яких не співпадає в часі з їх здійсненням. Також прогнозування надає можливість отримання науково-обґрунтованого висновку про їх можливі фінансові результати, термін досягнення бажаних результатів або навпаки – застерегти про небажані зміни та необхідність прийняття певних рішень [4].

Завдання фінансового менеджера – максимально точно спрогнозувати обсяг реалізації, собівартість продукції, потребу залучення фінансових ресурсів, грошові потоки тощо. Метод пошуку найоптимальніших дій для підприємства також є частиною прогнозування. В процесі прогнозування фінансових показників припускають, що економічна ситуація в майбутньому не буде мати значні віхилення від теперішньої. Вважається, що всі важливі тенденції і фактори, що виявлені в передісторії, враховані в обраній моделі прогнозування або не будуть змінюватися протягом наступних періодів. Таким чином, процес екстраполяції виявлених тенденцій засновується на припущенні про інертність економічної ситуації. Точність і правильність обраної моделі прогнозу будуть безпосередньо залежати від якості підбору даних. Розробляючи прогноз фінансових результатів за будь-якою моделлю, варто пам'ятати про наявність факторів, які свідомо або несвідомо не враховані в неї, але значно впливатимуть на фінансовий стан підприємства в майбутньому [2].

Однак в сучасних економічних умовах існує низка факторів, що перешкоджають нормальному застосуванню прогнозування фінансового стану підприємства в Україні, серед яких:

- нестабільність фіскальної політики держави;
- нестабільність загальноекономічної ситуації в Україні та світі; – відсутність зрозумілості при визначенні потреби підприємства у власних та залучених ресурсах; – неясність стратегічних цілей у підприємств;
- низький рівень розвитку інформаційних технологій на підприємствах;
- застарілі методи оперативного планування;
- недостатність досвіду самостійної постановки цілей та завдань, планування дій і залучення ресурсів в умовах ринкових відносин;
- недоліки існуючої системи управлінського обліку;
- нестача кваліфікованих кадрів, які мають досвід розроблення прогнозів за сучасними методами.

Отже, прогнозування фінансових результатів підприємства є основою для подальшого розвитку, а в сучасних умовах нестабільності економічної ситуації в Україні дозволяє уникнути значних втрат та підвищити її конкурентоспроможність. Ретельний

прогноз фінансових результатів діяльності підприємства та всебічна оцінка отриманих даних є важливою інформаційною основою для керівництва підприємства щодо формування і впровадження подальшої стратегії розвитку підприємства, та корегування короткострокових планів за рахунок зміни тактичних завдань і цілей. Точність і достовірність прогнозу залежатимуть від повноти обсягу підбору статистичної інформації щодо результатів діяльності підприємства за минулі періоди та правильності врахування чинників зовнішнього середовища, що впливатимуть на підприємство. Але варто пам'ятати, що прогнозування не дає можливість передбачити усі події, що відбуватимуться в навколишньому середовищі підприємства в майбутньому зі стовідсотковою точністю та не дає гарантії відсутності певного ступеня ризику. Таким чином, для кожного підприємства дуже важливо мати резерви та план виходу з кризового становища навіть при дуже сприятливих результатах прогнозу.

Список використаних джерел

1. Бобирь, О.І. Прогнозування фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / О.І. Бобирь, М.Р. Бовсуновський. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/23_SND_2008/Economics/27132.doc.htm (дата звернення : 16.05.2016). – Назва з екрана.
2. Лазарева, А. С. Особливості аналізу фінансових результатів на підприємстві [Текст] / А.С. Лазарева // Управління розвитком. – 2013. – № 4(144). – С. 175–178.
3. Лісничка, Т. В. Удосконалення методики аналізу фінансових результатів [Текст] / Т. В. Лісничка // Управління розвитком. – 2013. – № 4(144). – С. 122–124.
4. Цмоць, О.І. Прогнозування фінансового стану підприємства за допомогою штучних нейронних мереж [Текст] / О.І. Цмоць // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.9. – С. 347–352.

Галак Костянтин

аспірант

Науковий керівник: д.е.н., професор Сопко В.В.

Київський Національний торговельно–економічний університету
м. Київ

ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО–ОРІЄНТОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

На міжнародному рівні порівняно не давно почали глобально говорити про відповідальність суб'єктів господарювання перед суспільством. Відповідальні, свідомі керівники приділяють цьому увагу ще із заснуванням суб'єкта господарювання, а відтак крім основної діяльності здійснюють соціально–орієнтовану діяльність.

На думку автора не можливо розглядати економіко–правову сутність будь–якого об'єкту дослідження не знаючи причину виникнення, історію розвитку. Здійснюючи соціально–орієнтовану діяльність будь–який суб'єкт здійснює витрати і при можливості